

RP 29/2009 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § lagen om statsgaranti för konstutställningar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om statsgaranti för konstutställningar ändras så att den totala garantiansvarigheten för beviljade statsgarantier samtidigt får uppgå till högst

1 000 miljoner euro och begränsningen av statsgarantin för en enskild utställning stryks.

Lagen avses träda i kraft den 1 augusti 2009.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

I lagen om statsgaranti för konstutställningar (411/1986) bestäms om den statsgaranti som kan beviljas för ersättning av skador på utställningsföremål vid konstutställningar. Förutom konstutställningar gäller lagen historiska utställningar och andra kulturella utställningar. Statsgaranti kan också beviljas när ett enskilt föremål eller en grupp av föremål ställs ut. Skador på utställningsföremål ersätts enligt statsgarantin bara till den del skadan inte ersätts på grundval av någon försäkring eller annan säkerhet.

Statsgaranti kan beviljas för konstnärligt eller kulturhistoriskt betydande utställningar eller för utställningar som anses viktiga med tanke på det internationella kulturutbytet. Statsgaranti kan bara beviljas sådana utställningar som ordnas av ett inhemskt offentligt samfund eller andra inhemska allmännyttiga samfund eller stiftelser. För kommersiell utställningsverksamhet kan statsgaranti inte beviljas. Statsgaranti kan också fås för en utställning som ordnas utomlands.

I lagens 4 § bestäms om beviljande av statsgaranti. Enligt 1 mom. beslutar undervisningsministeriet på ansökan av utställningsarrangören om beviljande av statsgaranti. Ministeriet kan begränsa statsgarantin till att gälla endast en del av utställningen, utställningstiden, utställningslokaliteterna eller

transporterna samt ställa upp sådana villkor för utställningsarrangören som anses behövliga.

Enligt paragrafens 2 mom. kan statsgarantin uppgå till högst det belopp som motsvarar utställningsföremålens försäkringsvärde, dock till högst 125 miljoner euro per utställning. Den totala garantiansvarigheten för beviljade statsgarantier får samtidigt uppgå till högst 550 miljoner euro.

Undervisningsministeriet bistås av statsgarantinämnden för utställningar, om vilken närmare bestämmelser ingår i förordningen om statsgaranti för konstutställningar (445/1986). Ordförande i nämnden är en tjänsteman vid undervisningsministeriet och i den ska sakkunskapen inom konst- och kulturliv, utställningsverksamhet, brandskydds- och andra säkerhetsfrågor, transportväsendet samt försäkringsfrågor och konservering vara representerad. Innan statsgaranti kan beviljas, ska utlåtande av nämnden om garantiansökan skaffas. I sitt utlåtande ska nämnden uttala sig om huruvida i beslutet ska innefattas begränsningar eller andra villkor för utställningen, utställningsutrymmena, utställningstiden eller transporterna.

Genom förordningen bestäms också om utställningsarrangörens självrisk. Självriskan uppgår till 18 000 euro när utställningsföremålens försäkringsvärde är under 54 miljoner euro, till 36 000 euro när utställningsföremå-

lens försäkringsvärde är 54—90 miljoner euro och till 54 000 euro när utställningsföremålets försäkringsvärde överstiger 90 miljoner euro.

Undervisningsministeriet har på 2000-talet beviljat sammanlagt 154 statsgarantier. I sju av dessa översteg statsgarantin 50 miljoner euro och i två 100 miljoner euro. Beloppen ger dock inte nödvändigtvis en fullständig riktig bild av behovet av statsgaranti, eftersom utställningsplanerna i vissa fall anpassats så att försäkringsvärdet inte överstiger det maximala beloppet på statsgarantin.

På drygt 20 år har staten hamnat att betala ersättning endast en gång. År 1996 ersatte staten Tammerfors konstmuseum med 0,5 miljoner euro när ett verk som lånats från Wien skadats i samband med att förpackningen öppnades i Wien. Efter denna skada utvecklades systemet betydligt och allt större uppmärksamhet har fästs vid att möjliga risker förutses. Denna skada är den enda i sin storleksklass som någonsin inträffat i en medlemsstat i Europeiska unionen.

Nuvarande maximala belopp på statsgarantin är inte tillräckligt stort för genomförande av omfattande och högklassiga internationella utställningar. Bland annat Ateneums konstmuseum planerar under de närmaste åren genomföra flera stora utställningar, vilkas försäkringsvärde väntas stiga klart över nuvarande maximala belopp på statsgarantin. Till exempel hösten 2009 kommer Ateneums konstmuseum att arrangera en stor utställning som presenterar Pablo Picassos produktion och vars totala försäkringsvärde beräknas till omkring en miljard euro.

På den grund föreslås att den totala garantiansvarigheten för beviljade statsgarantier samtidigt får uppgå till högst 1 000 miljoner euro. Dessutom stryks begränsningen av statsgarantin för en enskild utställning så att den kan bestämmas inom ramen för den totala garantiansvarigheten mer flexibelt än för närvarande.

De föreslagna ändringarna öppnar för en höjd nivå på den internationella utställningsrepertoaren och särskilt för mera heltäckande presentationer av de stora internationella mästarna och klassikerna inom konsten.

2 Propositionens verkningar

Den föreslagna höjningen av de maximala beloppen på statsgarantin främjar den nationella och internationella utställningsverksamheten och kulturutbytet på hög nivå.

Propositionen höjer det maximala beloppet på statens garantiansvar från 550 miljoner euro till 1 000 miljoner euro. Utgångspunkten är dock att skadorna avvärs på förhand genom detaljerade säkerhetsbestämmelser och en god avtalspraxis. En omfattande skada där ersättningsansvaret för staten stiger till det totala garantibeloppet kan betraktas som ytterst osannolik.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid undervisningsministeriet. Förhandlingar om förslaget har förts med finansministeriet och utlåtan har begärts av Statens konstmuseum, Helsingfors stads konstmuseum och Esbo moderna konstmuseum EMMA.

4 Närmare bestämmelser

Skalan i 4 § i förordningen om statsgaranti för konstutställningar om utställningsarrangörens självriskandel ska i samband med att det maximala beloppet på statsgarantin höjs justeras som följer:

försäkringsvärde (milj. euro)	självrisk (euro)
under 50	20 000
50—100	40 000
100—200	60 000
200—500	100 000
över 500	200 000

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2009.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 4 § lagen om statsgaranti för konstutställningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 maj 1986 om statsgaranti för konstutställningar (411/1986) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1116/2001, som följer:

4 §

Beviljande av statsgaranti

Statsgaranti kan uppgå till högst det belopp som motsvarar utställningsföremålens försäkringsvärde. Den totala garantiansvarighe-

ten för beviljade statsgarantier får samtidigt uppgå till högst 1 000 miljoner euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 27 mars 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Kultur- och idrottsminister *Stefan Wallin*

Lag

om ändring av 4 § lagen om statsgaranti för konstutställningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 maj 1986 om statsgaranti för konstutställningar (411/1986) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1116/2001, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Beviljande av statsgaranti

Statsgaranti kan uppgå till högst det belopp som motsvarar utställningsföremålets försäkringsvärde, *dock till högst 125 miljoner euro per utställning*. Den totala garantiansvarigheten för beviljade statsgarantier får samtidigt uppgå till högst 550 miljoner euro.

Föreslagen lydelse

4 §

Beviljande av statsgaranti

Statsgaranti kan uppgå till högst det belopp som motsvarar utställningsföremålets försäkringsvärde. Den totala garantiansvarigheten för beviljade statsgarantier får samtidigt uppgå till högst 1 000 miljoner euro.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.*
